

**EVROPSKA NOČ RAZISKOVALCEV – oooZnanost!
NAGRADNI NATEČAJ –
RAZISKOVALCI VARUHI RESNIČNIH DEJSTEV V DOBI LAŽNIH NOVIC IN TEORIJ ZAROT**

POROČILO O IZVEDBI NATEČAJA

V okviru Evropske noči raziskovalcev 2024 je Zveza prijateljev mladine Maribor razpisala nagradni natečaj *Raziskovalci varuhi resničnih dejstev v dobi lažnih novic in teorij zarot*. Razpis smo na spletni strani ZPM Maribor objavili 6. 6. 2024. Takrat smo o natečaju po e-pošti obvestili vse slovenske osnovne in srednje šole ter vrtce. Ob začetku novega šolskega leta smo obvestilo o natečaju ponovno poslali. Ves čas smo skrbeli tudi za informiranje ostale javnosti (preko FB kanalov ZPM Maribor, oglasna deska ZPM Maribor, obvestili smo tudi medije v naši adremi).

Namen natečaja je bil spodbuditi mlade, da preko zanimivih tem razmišljajo o poklicu raziskovalca in sodelujejo z njim najbližjo obliko izražanja. Predvsem pa kaj je zanje znanje in raziskovanje, kaj je resnica in kako varovati resnico, kako lahko raziskovalec prispeva k varovanju resnice. Znanstvenik je danes več kot le raziskovalec – je branik resnice, širi znanje in je pomemben igralec v boju proti dezinformacijam. To je bilo tudi glavno vodilo pri izboru nagrajencev.

Natečaj je bil namenjen vsem otrokom v vrtcih in učencem osnovnih ter srednjih šol v Sloveniji. Sodelujoče smo razdelili na **pet starostnih kategorij**. Vrtčevski otroci, učence 1. triade osnovne šole (1. – 3. razred), učence 2. triade osnovne šole (4. – 6. razred), učence 3. triade osnovne šole (7. – 9. razred) in srednješolce.

V okviru natečaja smo zbirali prispevke v naslednjih kategorijah: likovno ustvarjanje in literarno ustvarjanje primerno posamezni starostni skupini. Rok za oddajo prispevkov je bil 23. 9. 2024. do predvidenega roka je bilo **oddanih 129 različnih izdelkov** (literarni in likovni izdelki), ki jih je pripravilo **140 različnih avtorjev**.

Število udeležencev in izdelkov po posameznih kategorijah:

ZŠ	KATEGORIJA	ŠTEVILO UDELEŽENCEV	ŠTEVILO IZDELKOV	VRSTE IZDELKOV
1	VRTEC	7	7	likovni
2	1. TRIADA	61	61	likovni
3	2. TRIADA	26	26	likovni, literarni
4	3. TRIADA	32	21	likovni, literarni
5	SREDNJA ŠOLA	14	14	likovni
	SKUPAJ	140	129	

25. 9. 2024 je prispevke ocenila strokovna komisija, ki jo je določila Zveza prijateljev mladine Maribor. Mateja Vdovič, učiteljica slovenskega jezika in knjižničarka, Jerneja Plešivčnik, vzgojiteljica predšolskih otrok, Janja Jozelj Gotlih, profesorica likovne pedagogike ter Urša Žiger, koordinatorica projektov pri

LAŽNE NOVICE IN TEORIJE ZAROTE? OPOLNOMOČIMO (SE ZA) ZNANOST! (oooZnanost!)

ZPM Maribor. Strokovna komisija je prispevke ocenjevala na podlagi naslednjih meril: primernost vsebine (ustreznost glede na razpis natečaja), kakovost izdelka, izvirnost, umetniški vtis.

Komisija je bila navdušena nad številom sodelujočih, kot tudi nad številom dobrih prikazov, kako si mladi predstavljajo raziskovalca in varovanje resnice. Pri podeljevanju nagrad je v ospredje postavila predpisano temo natečaja. V vsaki starostni kategoriji smo izbrali najboljše prispevke in jih nagradili.

Zaradi izjemnega števila izdelkov v kategoriji 1. triada in ob tem tudi odličnih izdelkov, se je komisija odločila v tej kategoriji podeliti dve nagradi za tretje mesto. Prav tako se je komisija v 3. triadi osnovne šole odločila podeliti dve nagradi za tretje mesto, saj so avtorji pripravili zares odlične literarne prispevke.

Ker pa nas izdelki v srednješolski kategoriji niso prepričali, predvsem po pričakovani tehniki in vsebini, smo podelili le dve nagradi.

V kategoriji vrtec je sodelovala le ena skupina otrok iz Vrtca Ivana Glinška, posredovali so sedem del, ki so bila zelo podobna. Komisija se je odločila, da enotno nagradi vse otroke skupine Medvedi z obiskom Akvarija in praktično nagrado za vrtec (knjigo in igralne kocke).

Predvidene nagrade:

Nagrada za 1. mesto: **praktična nagrada**

Nagrada za 2. mesto: **šolske potrebščine v vrednosti 80 €**

Nagrada za 3. mesto: **šolske potrebščine v vrednosti 40 €**

Po opravljenem izboru smo o rezultatih obvestili vse nagrajence po e-pošti in jih povabili na prevzem nagrad. V ta namen smo pripravili personalizirano obvestilo za vse nagrajence. Nagrade smo podelili na dan dogodka, 27. 9. 2024, v Minoritih v Mariboru. Ob podelitvi smo v Minoritih pripravili tudi razstavo izdelkov nagrajencev natečaja. Na dogodku so nagrade prevzeli skoraj vsi nagrajenci, le trem je bila nagrada posredovana po pošti.

Še pred objavo rezultatov smo prav vse izdelke objavili na FB kanalu ZPM Maribor. Zato je bilo potrebno predhodno pripraviti originalno oddane izdelke (torej tiste, ki niso bili v ustrezni obliki .jpg). Prav tako smo na FB kanalu in spletni strani ZPM Maribor objavili rezultate natečaja.

Meseca oktobra smo nato poskrbeli še za plačilo dohodnine za nagrajence, za katere je bilo to potrebno storiti. Zato smo si morali pridobiti ustrezne podatke (potrdila o prevzemu nagrad za vse nagrajence). Za članice ocenjevalne komisije smo pripravili tudi izplačilo avtorskega honorarja.

Poročilo pripravila:

Urša Žiger

Koordinatorica dejavnosti in projektov pri ZPM Maribor



REZULTATI IZBORA STROKOVNE KOMISIJE:

VRTEC:

1. mesto: skupina Medvedi, Raziskovanje, Vrtec Ivana Glinška

OSNOVNA ŠOLA – 1. TRIADA:

1. mesto: Adna Hasić, Raziskujemo, odkrivamo, OŠ Draga Kobala Maribor
2. mesto: Ela Zala Pincetić, Vedoželjni raziskovalci, OŠ Kobilje
3. mesto: Filip Sodec, Z raziskovanjem ohranjamo zdravje, OŠ Draga Kobala Maribor
3. mesto: Viktorija Krivec, Oh, ta znanost, OŠ Duplek

OSNOVNA ŠOLA – 2. TRIADA:

1. mesto: Meta Jančič, Jaz in laboratorij, OŠ Maksa Durjave Maribor
2. mesto: Zala Hosnar, Znanstveno raziskovanje, OŠ Kidričevo
3. mesto: Lamija Husin, Raziskovalec, OŠ Maksa Durjave Maribor

OSNOVNA ŠOLA – 3. TRIADA:

1. mesto: Luka Lampret, Lažne novice, OŠ Kidričevo
2. mesto: Ela Kraner, Ema Vranc, Lucija Ovčar, Tina Petelin, Basen o resnici, OŠ Lovrenc na Pohorju
3. mesto: Maja Mari Pisnik, Lea Potočnik, Lažna matematika, OŠ Lovrenc na Pohorju
3. mesto: Lana Mirt, Je to resnica ali lažna novica?, OŠ Miklavž na Dravskem polju

SREDNJA ŠOLA:

nagrada: Nik Zevnik, Pogled od zgoraj na lažne novice, Srednja zdravstvena in kozmetična šola Maribor
nagrada: Lucis Mumlek, Informacije so svetle in temne, Srednja zdravstvena in kozmetična šola Maribor

Posebna nagrada: za najštevilčnejšo udeležbo prejmeta OŠ Draga Kobala Maribor in OŠ Duplek. Šoli prejmeta nagrado presenečanja, namenjeno vsem sodelujočim v natečaju. Za nagrado so prejeli obisk Akvarija terarija Maribor za vse učence sodelujočega razreda in dva spremljevalca. .